

03 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte - Nicolae Gordilă,

Judecători - Ion Guzun, Elena Covalenco, Liliana Catan și Iurie Diaconu,

judecând în ședință, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Adjunct al Procurorului General, Roșioru Mircea, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar al batalionului nr. 12 al armatei nr. 5 de geniști din 04 februarie 1942, în privința lui

Imasa Iacov XXXXX, născut în anul XXX, originar din XXXXX.

Asupra recursului în anulare, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Tribunalului militar al batalionului nr. 12 al armatei nr. 5 de geniști din 04 februarie 1942, Imasa Iacov a fost condamnat în baza art. 58-1 lit. b) Cod penal al RSFSR, la pedeapsa capitală, cu confiscarea averii personale.

2. Potrivit sentinței, Imasa Iacov a fost declarat vinovat și condamnat de faptul că, fiind ostaș al armatei roșii, în septembrie 1941 a fost capturat de trupele germane, unde a fost recrutat de serviciul german de informații și racolat pentru a efectua misiuni de spionaj, împotriva armatei roșii. Inculpatul, având permis de călătorie pe teritoriul temporar ocupat de trupele germane, a pătruns în spatele trupelor sovietice și a adunat informații cu privire la dislocarea unităților armatei roșii, care ulterior a fost transmisă serviciului de informații germane. La întoarcerea în unitatea militară, inculpatul a continuat să exercite misiunea serviciului de informații german, și a desfășurat agitație antisovietică cu caracter contrarevoluționar în rândurile ostașilor subdiviziunii sale, calomniind forțele armatei roșii, în același timp, a laudat capacitatea de luptă a forțelor militare ale armatei germane.

Acțiunile lui Imasa Iacov au fost încadrate în prevederile art. 58-1 lit. b) Cod penal al RSFSR – trădare de patrie.

3. Adjunct al Procurorului General, Roșioru Mircea a declarat recurs în anulare invocând temeiul prevăzut de art. 452 alin. (1), 453 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea sentinței Tribunalului militar al batalionului nr. 12 al armatei nr. 5 de geniști din 04 februarie 1942 în privința lui Imasa Iacov, încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

În argumentarea recursului în anulare recurentul indică:

- potrivit prevederilor art. 453 alin (1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată;

- în corespundere cu art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală, prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărîrea pronunțată se înțelege încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru

apărarea Drepturilor omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale;

- probele administrate în cauza dată nu sunt suficiente pentru calificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 58-1 lit. b) Cod penal al RSFSR pentru trădare de patrie, deoarece ele nu confirmă faptul că inculpatul Imasa Iacov prin acțiunile sale a prejudiciat potențialul militar, independența statală sau inviolabilitatea teritorială a URSS;

- sentința de condamnare a fost pronunțată de instanța de judecată doar în baza declarațiilor depuse de inculpat, fără a fi cercetate și alte probe;

- instanța de judecată a încălcat în mod flagrant dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie;

- hotărârea judecătorească în cauză urmează a fi casată, cu încetarea procesului penal în privința lui Imasa Iacov în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, întrucât există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

4. Judecînd recursul în anulare în baza materialelor din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Hotărîrile irevocabile de condamnare pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, numai în cazurile prevăzute de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată.

Potrivit art. 3 pct. a) din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992 (cu modificările ulterioare), prevede, că urmează a fi declarate nevinovate și reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 07 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și cetățenii Republicii Moldova, supuși represiunii politice pe teritoriul altui stat, condamnate pentru „trădare de patrie”.

Sub acest aspect, instanța de recurs în anulare reține că, Imasa Iacov a fost condamnat la 04 februarie 1942, prin sentința Tribunalului militar al batalionului nr. 12 al armatei nr. 5, pentru trădare de patrie, în lipsa apărătorului, fără a le fi respectat dreptul la apărare.

Rezultă că, instanța a ignorat în mod vădit principiile și normele unanim recunoscute și fundamentale ale unui proces penal echitabil, conform cărora orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, de către o instanță imparțială, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa, avînd dreptul să fie asistată de un apărător, nefiind obligată să dovedească nevinovăția sa.

Ținînd cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța vizată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Imasa Iacov în baza 58-1 lit. b) Cod penal al RSFSR, cu casarea acesteia și, în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală,

cu încetarea procesului penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală, și reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare de pe rol devine pasibil admiterii, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate, ca fiind afectată de un viciu fundamental și dispunerea încetării procesului penal, pe motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

5. În conformitate cu prevederile art. 457, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de Adjunct al Procurorului General, Roșioru Mircea, casează total sentința Tribunalului militar al batalionului nr. 12 al armatei nr. 5 de geniști din 04 februarie 1942, în privința lui **Imasa Iacov XXXXX**, cu încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

Decizia este irevocabilă.

Decizia publicată la 03 octombrie 2017.

Președinte

Judecători

Nicolae Gordilă

Ion Guzun

Elena Covalenco

Liliana Catan

Iurie Diaconu